

På upptäcktsfärd – en tipspromenad på Skansen

SKANSEN

Fråga 1

Vid spegeldammen

Skansen är världens första friluftsmuseum. Det öppnade år 1891 och grundades av Artur Hazelius. Han startade också Nordiska museet, som ligger nära Skansen. På Skansen kan man se hur människor i Sverige har bott och levt förr i tiden. De flesta husen har flyttats hit från olika delar av landet. Runt husen finns gamla lantraser av djur och växter som är typiska för de olika miljöerna. I parken finns också nordiska vilda djur.

Vilket yrke hade Artur Hazelius innan han startade Skansen?

- 1. Lärare
 - X. Läkare
 - 2. Tidningsredaktör
-

Fråga 2

På Hyttorget, Stadskvarten

I stadskvarteren finns hus som visar hur människor bodde och arbetade i staden från 1700-talet till 1930-talet. Här kan man se flera olika hantverksyrken. Förr i tiden började många lära sig ett yrke efter att de hade konfirmerat sig. Då flyttade man ofta hemifrån och bodde hos den person man gick i lära hos. Under den tiden fick man oftast ingen lön, utan lärde sig arbetet genom att hjälpa till.

På ett ställe i stadskvarteren hänger en stor kringla. Vilket yrke tror du att skylten med kringlan visar?

- 1. Guldsmed
 - X. Bagare
 - 2. Boktryckare
-

Fråga 3

På Konsumtorget, Stadskvarteren

Konsumbutiken på Skansen visar hur en liten mjölk- och brödbutik kunde se ut på 1930-talet. Hit gick människor för att köpa mjölk, bröd, smör och andra vardagsvaror. Ofta tog kunderna med egna kärl som personalen fyllde med mjölk. Butiken berättar också om hur människor samarbetade i kooperativa butiker, där kunderna tillsammans ägde affären.

Vad heter den butikskedja som Konsum är en del av i dag?

- 1. Hemköp
- X. ICA
- 2. COOP

Fråga 4

Rosengården

I ena änden av Rosengården står ett litet lusthus. Det har en gång tillhört den kände svenske filosofen och naturforskaren Emanuel Swedenborg (1688–1772). Några av växterna i Rosengården är samma sorter som fanns i Swedenborgs egen trädgård i Stockholm, där lusthuset tidigare stod.

Från Rosengården kan man se ut över delar av Stockholms innerstad. En av byggnaderna man ser har en hög tornspira mitt på taket. Den byggnaden nämndes i den första frågan.

Vad är det för byggnad?

- 1. Sjöhistoriska museet
 - X. Nordiska museet
 - 2. Historiska museet
-

Fråga 5

Hazeliushuset

Hazeliushuset är ett gammalt hus där Skansens grundare Artur Hazelius föddes år 1833.

Huset byggdes redan på 1700-talet och stod först på en annan plats i Stockholm. När området skulle byggas om ville man inte riva huset. Istället flyttades det till Skansen år 1926. Om man går in i huset kan man se hur en familj ur borgarklassen kunde bo på 1800-talet, och i huset finns också ett rum som berättar om Artur Hazelius.

Varför tror du att man flyttade huset till Skansen i stället för att riva det?

- 1. För att bevara ett historiskt hus och visa hur människor bodde förr
 - X. För att använda huset som restaurang
 - 2. För att göra om huset till ett hotell
-

Fråga 6

Bollnästorget och Posthuset

Bollnästorget är ett torg där flera historiska byggnader ligger runt omkring. På torget finns flera matställen och det fungerar ofta som en samlingsplats där det kan vara aktiviteter, musik och olika traditionella firanden. Stanna gärna en stund! Ett av husen runt Bollnästorget är Posthuset. Det visar hur en liten poststation kunde fungera i början av 1900-talet. Huset är både bostad och arbetsplats för postföreståndaren och hans familj. Här kunde människor lämna och hämta brev, köpa frimärken och ibland beställa varor ur postorderkataloger.

Hur skickade människor oftast meddelanden till varandra innan telefoner och internet blev vanliga?

- 1. Med notiser i tidningar
- X. Med röstmeddelanden via radio
- 2. Med brev

Fråga 7

Stenstugan

Stenstugan är en liten och mycket enkel bostad som visar hur några av de fattigaste människorna i Sverige kunde bo under slutet av 1800-talet.

Huset är byggt av natursten och ligger delvis nedgrävt i en backe. Stugan uppfördes på Skansen år 1891 för att visa hur livet kunde se ut för människor som levde i stor fattigdom.

Gå gärna in och ta en titt!

Varför tror du att ett hus ibland byggdes delvis in i en backe?

1. För att spara på byggmaterial och det gav skydd mot kyla och vind
 - X. För att kunna bygga högre hus
 2. För att få bättre utsikt
-

Fråga 8

Moragården och Orsakullen

Moragården är en bondgård från Dalarna. Gården består av flera hus, bland annat bostadshus, stall och bodar. Den första byggnaden som Artur Hazelius köpte till Skansen, Morastugan, finns på denna gård. Bredvid Moragården finns Orsakullen. Det är en öppen plats där många svenska traditioner firas.

Varje år samlas människor för att dansa och fira en viss högtid tillsammans på sommaren. Vilken?

1. Midsommar
 - X. Lucia
 2. Påsk
-

Fråga 9

Kyrkhultstugan

Kyrkhultstugan är ett hus från Blekinge som visar hur en bondfamilj kunde bo i slutet av 1800-talet. Huset kommer från byn Lilla Brödhult och flyttades till Skansen år 1891, samma år som friluftsmuseet öppnade. Stugan är en typ av hus som kallas högloftsstuga. Familjen bodde i den låga delen i mitten av huset. Där lagade man mat över en stor eldstad och där åt, arbetade och sov familjen.

Framför stugan finns en liten trädgård med blommor, örter och bikupor som visar hur det kunde se ut på en gård förr i tiden.

Vad användes eldstaden i huset främst till?

1. Att förvara mat
- X. Att laga mat och värma huset
2. Att tvätta kläder

Fråga 10

Seglora kyrka

Seglora kyrka är en gammal träkyrka från Västergötland. Den byggdes i början av 1700-talet och kommer från byn Seglora. När en ny kyrka byggdes där plockades den gamla kyrkan ner och flyttades till Skansen, där den sattes upp igen år 1918.

Kyrkan visar hur en svensk kyrka kunde se ut på 1700-talet.

Kyrkan är och har varit en viktig plats i människors liv. Där samlas man till gudstjänst och flera högtider. I dag används Seglora kyrka fortfarande ibland, till exempel för konserter och bröllop.

Vilken annan viktig händelse i livet firas ofta i en kyrka?

- 1. Födelsedagar
 - X. Namnsdagar
 - 2. Dop
-

Fråga 11

Hornborgastugan

Hornborgastugan är en liten stuga från Västergötland som visar hur en fattig familj kunde bo på landsbygden för ungefär 150 år sedan. Stugan flyttades till Skansen år 1898 från Hornborga by.

Huset är enkelt byggt. Det finns en liten bostad där familjen bodde, men också plats för djur och förvaring av hö. Ofta levde människor och djur nära varandra på små gårdar. I slutet av 1800-talet bodde en familj med flera barn i stugan. De hade lite mark och fick arbeta med olika sysslor för att klara sig. Hornborgastugan visar hur livet kunde se ut för många människor i Sverige förr i tiden.

Varför bodde ibland djur i samma byggnad som människor på små gårdar förr?

- 1. För att spara plats, hålla värmen och det gav djuren bättre skydd
- X. För att djuren skulle vakta huset
- 2. För att djuren skulle kunna arbeta inne i huset

Fråga 12

Skogaholms herrgård

Skogaholms herrgård byggdes på 1600-talet och visar hur en rik adelsfamilj kunde bo på 1790-talet. Den stora byggnaden i mitten var bostadshus med fina rum där familjen bodde och tog emot gäster. I de två mindre husen bredvid finns bland annat kök, bibliotek och gästrum.

Runt herrgården finns också flera andra byggnader, till exempel lusthus och förråd, samt stora trädgårdar och parker som tillsammans var som ett eget litet samhälle.

Från början var alla husen rödmålade. I slutet av 1700-talet byggdes huvudbyggnaden om och målades gul, eftersom det blev modernt bland rika människor. De andra husen är fortfarande röda och målade med en färg som har fått sitt namn från en stad i Sverige.

Vad kallas färgen?

- 1. Malmöröde
 - X. Göteborgsrosa
 - 2. Falu rödfärg
-

Fråga 13

Solliden

Sollidenområdet på Skansen är en stor plats där många människor kan samlas. Och här samlas ni nu för att göra sista frågan i denna tipsrunda. Bra jobbat!

Här finns Sollidenscenen, en scen där det ofta är konserter, firanden och tv-program, till exempel Allsång på Skansen. Varje år firas också Nationaldagen och Nyårsfirandet här.

Området ligger högt upp på Skansen och har utsikt över Stockholm. Framför scenen finns stora öppna ytor där publiken kan sitta eller stå och titta på uppträdanden. Solliden har länge varit en plats för musik, fest och stora evenemang.

När det är Allsång på Skansen, så brukar man inleda programmet med en viss sång som är skriven av Lasse Berghagen. Vad heter sången?

- 1. Öppna landskap
- X. Stockholm i mitt hjärta
- 2. Du gamla, du fria

SKANSEN